

На практика за обикновено домакинство в изследването се приема:

- едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет;

- две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. За членове на домакинството се смятат и лицата, които временно отсъстват - деца; учаци; младежи, отбиващи военната си служба; лица на лечение в болници, санаториуми и други здравни заведения.

Не се смятат за членове на домакинствата лицата, които са напуснали и са образували ново домакинство, както и лицата, постъпили да живеят постоянно в колективни домакинства.

Изследването на домакинските бюджети е текущо и се провежда ежегодно през всички месеци на годината. Избраните домакинства се наблюдават за период от една година. Данните от домакинствата се събират и обработват ежемесечно и се отнасят за календарен месец. Годишните оценки се получават чрез осредняване на месечните и се отнасят за календарна година.

При образуване на извадката се прилага двустепенен случаен подбор на териториален принцип:

- на първата степен се избират преброителни участъци (гнезда);
- на втората степен се определят домакинствата за наблюдение.

Изборът на териториалните единици се извършва чрез подбор с вероятност, пропорционална на големината им. В избраните преброителни участъци (гнезда) се изготвят списъци на домакинствата и подреждат по възходящ ред в зависимост от броя на лицата. Този признак има тясна корелационна зависимост с изучаваните признаци - доход, разход и потребление на едно лице. От съставените списъци с подборна стъпка се избират по 6 домакинства от всяко гнездо.

Трябва да се отбележи, че до началото на 90-те години обемът на извадката от домакинства не се е променял съществено и е варирал в границите от 2000 до 2500 домакинства. Например от 1984 г. до 1993 г. извадката за изучаване бюджетите на домакинствата включва 2508 домакинства от 418 гнезда. От 1.07.1994 г. обемът на извадката е увеличен с още 3600 домакинства. През 1995, 1996 и до юли 1997 г. обемът на извадката е 6000 домакинства. От 1.08.1997 г. броят на наблюдаваните домакинства е намален на 3000. През 1998 и 1999 г. обемът на извадката е 3000 домакинства. От 1.02.2000 г. наблюдаваните домакинства отново са 6000. Последното изменение на извадката е от началото на 2002 г., когато започна наблюдението на 4200 домакинства. Основните причини за промяна обема на извадките през годините са от финансов характер.

В изследването на домакинските бюджети е заложен принципът на доброволно участие на домакинствата, случайно попаднали в извадката. Всяко случайно